

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

De sancto Martino

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sancto Martino

¶ Hi sermones q̄ sequunt̄ sūt ex Socco.

De sancto Martino

Sermo XLVII

Oculis ac manib⁹

in celū semp̄ intētus. Nec sūt verba ecclē de vita ⁊ sc̄itate s. **M**artini. Dicit Gregori⁹. Sanctoz̄ exēpla animos audientū accendunt vt videant q̄ ab eis for̄tia facta sunt. et valde sibi indignē pariter ⁊ hūilē p̄ eo q̄ talia nō operant. Verba ḡ p̄posita maximā sc̄itate h⁹ gl̄iosi p̄ncipis insinuat. **E**rigam⁹ ad h̄ caput n̄m ⁊ imitemur eū q̄stū possum⁹. **S**ācta m̄ ecclēsia cōmēdat sc̄m̄ Martini i v̄bis p̄positis q̄ oculis ⁊ manib⁹ in celū semp̄ fuit intētus. **P**er oculos deuotōz̄ ⁊ intētōz̄ accipim⁹. p̄ man⁹ h̄o opatōem. **D**e vno oculoz̄ d̄r in cāric. **V**ulnerasti cor meū soroz̄ mea spōsa in vno oculoz̄ tuoz̄. sc̄z̄ denotionis. **D**e alio oculo d̄r **Mat̄. vi.** Si ocul⁹ tuus simplex ē totū corp⁹ lucidū erit. **A**b oculo em̄ intētōis opa n̄ra tenebrosav̄ luminosa iudicant. **Q**uānt p̄ man⁹ opatio designatur. declarat **Gre. di.** Quid p̄ man⁹ nisi operatio designat. **E**st ḡ sensus p̄positi th̄eas. **B**eat⁹ **M**artin⁹ cū deuotōe in celo v̄sabat. ⁊ cū h̄ p̄ intentionē oīa sua opa in deū ordinauit. vt nihil p̄pter se aut p̄p̄ hoies. s̄z̄ solū p̄pter deū faceret. **E**xposit⁹ igit̄ v̄bis th̄eas videam⁹ quō sc̄m̄ virū imitari debeamus. **S**i em̄ gl̄ie et p̄ncipes fieri cupim⁹. viāz̄ p̄ quā venit ad gl̄iaz̄ nō recusē. **S**z̄ q̄a nō repete fit sūm⁹. studeam⁹ ḡ ab inferioribus ad sup̄iora duce gr̄a oculos n̄ros s̄l̄r̄ i celū erigere. **D**ebem⁹ igit̄ p̄mo oculos n̄ros cū manib⁹. i. deuotōem ⁊ intētōz̄ ⁊ oēz̄ operationē retro nos reflecte. sc̄do ante nos p̄ sp̄icere. tertio infra nos deflectere. q̄rto intra nos includere. q̄nto ad dextr̄ ⁊ sinistr̄ statuere. ⁊ sexto in celū cū sc̄o **M**artino erigere. vltimo tandē q̄ntū possum⁹ dēm⁹ eos ip̄i deo infigere. **P**rimo dico q̄ oculos n̄ros debem⁹ post tergū sup̄ mala q̄ cōmissimus reflectere. deuotōnez̄ p̄funde p̄n̄e cū recta intentionē ⁊ opatione satisfactōis d̄no offerendo. sic agentes vt pura deuotōe peniteam⁹. p̄sulerātes intimo timore et dolore que. qualia et quāta cōmissim⁹. Ita vt si fieri possit singulis pctis. singulas deuotiones ⁊ opationes recta intentione tribuamus. **S**ic fecit **Jeremias** cū peccata popu-

li deploraret di. **D**iuisōes aquaz̄ deducē rūt oculi mei. **Q**uod exponēs **Gregori⁹** di. **D**iuidim⁹ quippe aquas. et ex oculis lacrimas deducim⁹. cū singulis pctis disperitas lacrimas tribuim⁹. **S**ic legim⁹ de sc̄o **Dauid** in ps. **E**rit⁹ aquaz̄ deducēt oculi mei. qz̄ nō custo dierūt legē tuā. **N**ūc ergo respectū tam diu teneam⁹ quousq̄ i nobis verificari poterit illō **Isa. xliiij.** **D**eleui vt nubem iniquitates tuas. ⁊ quasi nebulā pctā tua. **S**ed q̄a nō sufficit remissio peccatorū nisi detur nobis etiā gr̄a p̄tinendi. **S**c̄do oculos cū manib⁹ ante nos i die iudiciū dirigam⁹. cogitantes q̄s districte p̄ singulis ⁊ maxime post remissionē iteratis a deo iudice iudicabimur. **Q**uia oīa in numero pondere et mēsurā nos et solvere oportet. **E**cclē vltio. **D**e oīi errato adducet te dom⁹ ad iudiciū. **Q**uod si apertis oculis viderem⁹ pctā cū summa diligētia cauēremus. **Q**uis em̄ mētis inops a iudeo mutua rec obulum vt p̄ eo in breui marcam redderet auri. **A**ut q̄s p̄ delectatione momentanea penā longissimā ⁊ grauissimā sustineret. **S**ic erit in futuro dei iudicio. **L**um ergo vicis et iam dimissis peccatis itez̄ impugnamur. sensus n̄ros fortiter teneam⁹. dirigentes oculos cum manib⁹ ante nos ad dei iudiciū. atqz̄ dicentes illud **Debr̄. r.** **P**orrendū est incidere in manus dei viuētis. **Q**et si itez̄ peccanti. itez̄ detur gr̄a penitendi. multo t̄n̄ facilius cauēre q̄ emendare. **O**portet em̄ hominē p̄ multa trahi anteq̄ pctm̄ penitus destruat. **P**ropt̄ q̄d dicit **Ambrosi⁹.** **F**acilius inueni q̄ serua uerit innocētiāz̄ q̄ qui verā atqz̄ dignam egit penitentiā. **T**anta em̄ mala homo incurrit p̄ pctm̄ vt raro vnqz̄ ad plenū emendetur. **Q**uod figuratū legim⁹. i. **2** **Rehab. iij. vbi d̄r.** **L**icet templū post p̄mā destructionem fuerit reparatū nūqz̄ tamen ad decorem p̄stinū fuit reformatū. **V**erū quia post peccatoz̄ cessationē ⁊ eoz̄ emendationem iam inter amicos dei incipim⁹ cōputari. **I**deo necesse est vt in signū et amici cie incipiam⁹ a domino tāqz̄ filij charissimi flagellari. **S**ic em̄ dixerat angelus **Thobie.** **Q**uia acceptus eras deo necesse fuit vt temptatio p̄baret te rē. **U**t ergo flagella d̄i cū patientia sufferam⁹. **T**ertio oculos cū manib⁹ infra nos in infernū cū multa sollicitudine dirigam⁹. vt si amara videant̄ fla-

gella dñi cogitem⁹. melius est vt hic castige-
mur in iudicio misericordie q̄ in inferno depure-
mur ppetuo igni. **L**ogitantes illud Judith
viii. **D**ñs q̄ tēptatōes nō suscepit cū ti-
more dñi exterriti sunt. **H**ō ḡ vlciscamur
nos p̄ his q̄ patimur. reputātes ip̄a suppli-
cia minora esse pctis nr̄is. q̄ si serui dñi cor-
ripimur ad emendatōez nō ad pditiōem.
Dec̄ ibi. **E**t Job. vi. **Q**ui timer̄ p̄uinā ca-
det sup̄ eū nix. **L**ū ḡ flagellamur a dño. di-
rigam⁹ oculos nr̄os cūz manib⁹ infra nos
ad penas inferni. dicētes cū gaudio. meli⁹
est h̄ purgari q̄ ibi eternalr cruciari. **S**ed
q̄ hostis hūani gener⁹ dyabol⁹ vidēs nos
p̄ pctōz remissionē z p̄ coz cessatōz pariter
q̄ p̄ dei flagellatōz. nō solū erutos z libera-
tos a sua p̄tate. s̄ etiā lōge ab eo alienatos
acrius incipit nos infestare. instaurans z
nos ruinā p̄ delectabilia h̄ mūdi. p̄ q̄ tāq̄
p̄ machinas fortissime nos impugnat. imit-
tēs in nos tales z silēs intoxicatas imissio-
nes z sagittas dicēs nob. **Q**uid fac⁹. vis tu
p̄ntē vitā pdere p̄ter z futurā. z sic de alijs
Quarto ḡ oculos cū manib⁹ circa corū mū-
dum cū suis ap̄pēctijs inspiciam⁹. **L**aute
estimātes q̄ oia q̄ in mūdo sūt nō h̄ita. p̄fi-
ciūt z h̄ita nocēat. q̄ p̄ ea dei amicitia pdi-
mus. iuxta illud **Ja. iiii.** **Q**ui vult esse amic⁹
mūdi. inimic⁹ dei constituit. **I**nimicos autē ei⁹
p̄cutiet i posteriora coz. z opprobriū sempit-
ternū dabit eis. vt dicit ps. **S**piritus autē eis
p̄tē deū mltū p̄ficiūt. q̄ p̄ eis om̄e bonū p̄-
mittit. dño dicēte. **D**at. xix. **O**is q̄ reliquit
domū v̄ fr̄es aut sorozes aut p̄tēs aut ma-
trē. zc. centuplū accipiet z vitā eternā possi-
debit. **F**elix cōmutatio relinq̄re mala z ac-
cipere bona. **D**e om̄ib⁹ his in mūdo dicite
diuina sapiā. **V**idi cuncta q̄ sub sole sunt. et
ecce vniuersa vanitas. **S**z q̄d p̄ his hō ac-
cipit. **A**ccipit deū in q̄ sunt oia bona. **E**t s̄
hac p̄sideratiōe hō luce clar⁹ videat. om̄ia
q̄ mūdi sūt penit⁹ p̄tēnda tāq̄ vilia z inuti-
lia z p̄niciosa. interior tñ affect⁹ difficilē dis-
trahit ab eis dē. **I**so oculi cū manib⁹. i. de-
uotio z intentio z ois n̄ra op̄atio intra nos
est dirigēda. vt interior n̄r hō ab hac visco-
sa z seculēra fort⁹ abstrahat. **Q**uinto ergo
oculos cū manib⁹ intra nos dirigam⁹. dili-
gētē p̄siderātes vbi interiora nostra facēt
vbi sordidant. z inueniem⁹ q̄ etiā malis ex-
pulsis. adhuc reliq̄az viciōsitas mltū erit.
Dicit em̄ **Bern.** huiusmodi pestes viciōzū

vsq̄ in vltima solitudine solitariū p̄sequit̄
et nisi p̄tinaci studio expurgari liniri p̄nt et
quociq̄s cōponat se anim⁹ erit. z in q̄cunq̄
solitudine secretū silentiū cordis esse non
patit̄. cui q̄ maiorē inesse p̄suetudinis vsū.
eo nequior z rebellior inuenitur. **E**rgo in-
trorsus hō igrediēs potētias aie et malo
p̄suetudis vsu depuatas. z ad h̄ terrena ap-
petēda pessime inclinatas. rōnem q̄ data ē
homini vt deū cognoscat inuenit obtene-
bratā. voluntatē q̄ est homini data vt in co-
gnito z amato dulciter req̄scesceret inuenit
instabilē z inq̄tā. **E**rigat ḡ rōem ad deum
vt eū sp̄ cogitē. corrigat volūtātē vt solum
deū cognitū amet. **C**ōpescat memoriā vt i
deo discat aliqui stabiliri. vñ potētie talit̄
vt dictū ē repate cito recupant. p̄ mō amo-
ris quē h̄nt ad deū quecunq̄ auersi a dño
pdiderūt. **U**ez q̄ vt dictū est hec potētie a
terrenis difficulter auellunt nisi ostendat̄
eis aliq̄d meli⁹ q̄ se veritātē. z cui p̄mouente
grā inherēt. **I**dcirco erigēdi sūt oculi nr̄i
cū manib⁹ ad diuina. **Bern.** **I**ustū est vt q̄s
p̄ntia nō delectat̄. p̄sto sit eis memoriā futu-
roz. vt q̄ de rez affluētia despiciūt z solari.
recordatio illos delectat̄ tēnitat̄. **Q**uia ne-
quaq̄s sine delectatiōe esse poterūt. vt dicit
Bern. **A**nima sine delectatiōe esse non p̄t.
Aut em̄ delectat̄ in infinitis z caret sup̄mis
aut in sup̄mis z infima p̄tēnit. **S**exto ḡ
erigam⁹ oculos nostros cū manib⁹ ad su-
perna. conuersationē nostrā habētes in ce-
lo. vbi hereditas n̄ra est a lōge. ibi erigam⁹
oculos nostros **Sic monemur **Ma. ix. L****
Ua in circuitu oculos tuos z vide. **E**t **Bern.**
xx. ca. **V**ide in directū ad orientē z occidē-
tem ad aquilonē z meridiē. om̄nē terrā quā
p̄spicis dabo tibi. **Q**uod reuera cogitatur
solū posset corda n̄ra durissima infāmāre
q̄ nos viles h̄miculi tam glōsaz heredita-
tē in eternū z oim bonoz abundantā de-
bem⁹ possidere. **I**n hac ḡ pegrinatōe i cor-
pore p̄stituti. cogitatōe z auditate dem⁹ in
illa eterna patria p̄tinue p̄uersari. iuxta il-
lud apli **Col. iiii.** **Q**ue sursum sunt querite.
q̄ sursum sunt sapite. vbi x̄ps est i dextera dei
sedēs. **Bern.** **C**ircuite z vos dulcissimi anī-
mo sedes sup̄nas. z multas q̄ in domo pa-
tris sunt mansiōes hūiliter p̄templantes
erigentes corda v̄ia ad thronū dei et agni
supplicātes p̄cellis cordib⁹. angelozum. pa-
triarbaz. ap̄loz martiz. et v̄ginū choroz.

